

मुंबई मेट्रो मार्ग ४अ कासारवडवली
गायमुख (मुंबई मेट्रो मार्ग-४ चा विस्तार)
या मेट्रो रेल्वे मार्गिकेस मान्यता
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमआरडी-३३१८/प्र.क्र. ५७/नवि-७,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २५ जानेवारी, २०१९.

प्रस्तावना :-

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने मान्य केलेल्या मेट्रो बृहत आराखडयातील मेट्रो मार्ग ४ वडाळा - घाटकोपर - मुलुंड - ठाणे - कासारवडवली या प्रकल्पास राज्य शासनाने दिनांक २७ सप्टेंबर, २०१६ रोजी मान्यता दिली असून त्या अनुषंगाने शासनाने दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीकरीता कंत्राटदाराकडून निविदा मागविण्यात आल्या असून निविदांचे मुल्यांकन करण्याचे काम सुरु आहे. सुरुवातीला हा मार्ग कासारवडवली पर्यंत ठेवावा असे ठरविण्यात आले होते. तदनंतर असे निदर्शनास आले आहे की ठाणे - घोडबंदर रस्त्याच्या दोन्ही बाजूस मोठ्या प्रमाणात नागरिकीकरण होत आहे. सद्यस्थितीस या परिसरातील नागरिक हे प्रामुख्याने बस व रिक्षाने प्रवास करत असून सदर परिसरात वांरवार वाहतुकीची मोठ्या प्रमाणात कोंडी होत आहे. याला पर्याय म्हणून या क्षेत्राला देखील मेट्रो मार्गाने जोडणे गरजेचे आहे.

मेसर्स दिल्ली मेट्रो रेल्वे महामंडळ मर्यादित यांनी मेट्रो मार्ग ४-अ कासारवडवली - गायमुख (मेट्रो मार्ग ४ चा विस्तार) या मेट्रो मार्गाचा सुधारीत प्रकल्प अहवाल ऑक्टोबर २०१७ मध्ये मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणास सादर केला असून सदर सल्लागाराने मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे सादर केलेल्या मेट्रो प्रकल्पाच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालासह प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर केला आहे. सदर प्रकल्पाच्या प्रस्तावास राज्य शासनाकडून मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

०२. शासन निर्णय :-

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (एमएमआरडीए) यांनी प्रस्तावित केलेल्या मुंबई मेट्रो मार्ग ४अ कासारवडवली गायमुख (मुंबई मेट्रो मार्ग-४ चा विस्तार) या मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्यास पुढील प्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) मे. दिल्ली मेट्रो रेल्वे महामंडळ मर्यादित यांनी अंदाजित केलेल्या मेट्रो मार्ग ४-अ (मेट्रो मार्ग ४ चा विस्तार) (तपशील सोबतच्या परिशिष्ट-१ प्रमाणे) प्रकल्पाकरीता रु. ९४९ कोटी [सन जून २०१७ च्या भावपातळीनुसार (सर्व कर, दरवाढ आणि बांधकाम दरम्यानचे व्याज रु. ९ कोटी) इ. सह] प्रकल्प पूर्णत्व किंमतीच्या (तपशील सोबतच्या परिशिष्ट-२) प्रमाणे खर्चास प्रशाकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
- २) सदर प्रकल्पासाठी केंद्रीय कराच्या (रु.९२.८६ कोटी) ५०% रु.४६.४३ कोटी व राज्य शासनाच्या कराच्या १००% रु.७६.३४ कोटी व जमिनीची किंमत रु.३५ कोटी असे एकूण रु.१५७.७७ कोटी राज्यशासनाकडून बिनव्याजी दुय्यम कर्ज देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३) सदर प्रकल्प अंमलबजावणीकरीता प्राधिकरणाकडील स्वतःचा निधी व न्यू डेव्हल्पमेन्ट बँक (NDB)/जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी (जायका) इ. आंतरराष्ट्रीय/आंतरदेशीय

- वित्तीय संस्थेमार्फत रु.२७३.७२ कोटीचे कर्ज सहाय्य घेण्याच्या प्रस्तावास व सदरचे कर्जसहाय्य थेट घेण्यास प्राधिकरणास प्राधिकृत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ४) सदर प्रकल्प मार्च २०२२ पर्यंत पूर्ण करावयाचे उद्दिष्ट असल्याने, मेट्रो प्रणालीसाठीचा कर्ज प्रस्ताव अंतिम होण्यापूर्वी प्रकल्पाचे स्थापत्य बांधकाम सुरुवातीला प्राधिकरणाचा निधी वापरून पूर्ण करण्यासाठी लागणाऱ्या रु. ४४९.०८ कोटी खर्चास प्राधिकरणाला मान्यता देण्यात येत आहे.
- ५) मेट्रो मार्ग -४ (वडाळा - घाटकोपर - मुलुंड - ठाणे - कासारवडवली) या प्रकल्पाच्या प्रस्तावास यापूर्वीच राज्य शासनाने मान्यता दिलेली असून मान्य झालेल्या इतर शर्ती नुसारच मेट्रो मार्ग ४-अ कासारवडवली - गायमुख (मेट्रो मार्ग ४ चा विस्तार) प्रकल्पास ही मान्यता देण्यात येत आहे.
- ६) शासकिय/निमशासकिय संस्था तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्था यांच्याकडील सदर मेट्रो प्रकल्पासाठी कायमस्वरूपी आवश्यक असलेल्या जमिनी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे नाममात्र दराने हस्तांतरित करण्याकरीता मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच या अटीवर संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था/ संबंधित विभागाने सदर जमिनी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाला सुपूर्द करण्याबाबत संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था / संबंधित विभागास निर्देश देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ७) सदर मेट्रो मार्ग लगतच्या शासकिय व निमशासकिय संस्था तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्था मोकळ्या जागांचा मेट्रो रेल्वे बांधकाम कालावधी दरम्यान तात्पुरता वापर करण्यासाठी तसेच, संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था / संबंधित विभागानी सदर मोकळ्या जागा मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाला नाममात्र दराने सुपूर्द करण्याबाबत संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था / संबंधित विभागास निर्देश देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ८) सदर मेट्रो प्रकल्पाकरीता मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणास “विशेष नियोजन प्राधिकरण” म्हणून नियुक्त करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. ७२/१८/१४४४, दिनांक २१.०९.२०१८ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.७/व्यय-३, दिनांक १७.०९.२०१९ अन्वये प्राप्त अभिप्राय व मंत्रिमंडळाने दिनांक २७.१२.२०१८ रोजी मान्यता दिल्यानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१९०१२५१५०६३५१५२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीराम यादव)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३. मा. राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
४. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. मा. सचिव, शहरी विकास मंत्रालय, भारत सरकार, निर्माण भवन, नवी दिल्ली

६. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
८. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
९. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१०. प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. प्रधान सचिव (पदुम), कृषी, पशु संवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१३. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१४. प्रधान सचिव (उद्योग) उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
१५. प्रधान सचिव (ऊर्जा) उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
१६. प्रधान सचिव गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
१७. प्रधान सचिव पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
१८. सचिव (विशेष प्रकल्प), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१९. सचिव शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
२०. सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२१. नोंदणी महानिरिक्षक व नियंत्रक मुद्रांक नियंत्रक पुणे
२२. व्यवस्थापकीय संचालक, मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रायव्हेट लिमिटेड.
२३. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
२४. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे.
२५. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.
२६. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
२७. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको, मुंबई.
२८. आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका, मुंबई.
२९. जिल्हाधिकारी मुंबई शहर/मुंबई उपनगरे/ठाणे, मुंबई.
३०. सह जिल्हा निबंधक व मुद्रांक जिल्हाधिकारी मुंबई शहर/मुंबई उपनगरे/ठाणे.
३१. सह पोलिस आयुक्त वाहतूक, मुंबई/ठाणे.
३२. व्यवस्थापकीय संचालक, मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. मुंबई.
३३. महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, मुंबई.
३४. महाव्यवस्थापक, पश्चिम रेल्वे, मुंबई.
३५. महाव्यवस्थापक, बृहन्मुंबई विद्युत पुरवठा आणि परिवहन उपक्रम, (बेस्ट), मुंबई.
३६. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ मुंबई
३७. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, मुंबई
३८. महाव्यवस्थापक, ठाणे महानगरपालिका परिवहन उपक्रम, ठाणे.
३९. सह सचिव, नगर रचना, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
४०. संचालक, नगर रचना, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, पुणे.
४१. उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
४२. कार्यासन अधिकारी (नवि-२१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४३. निवड नस्ती (नवि-७).

(नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. एमआरडी-३३१८/प्र.क्र.५७/नवि-७, दिनांक २५ जानेवारी,
२०१९ चे सहपत्र)
परिशिष्ट-१

मुंबई मेट्रो मार्ग ४अ कासारवडवली-गायमुख मुंबई मेट्रो मार्ग-४ या मेट्रो प्रकल्पाची ठळक वैशिष्ट्ये

अ.क्र.	तपशील			
१.	मेट्रो मार्गाची एकूण लांबी	२.६६८ कि.मी.		
२.	एकूण स्थानके	२ (उन्नत)		
३.	प्रस्तावित कार डेपो	गायमुख - १५ हे. (जर कासारवडवली वगळल्यास)		
४.	प्रकल्प पूर्णत्वाची किंमत	रु. ९४९.०० कोटी		
५.	दैनंदिन प्रवासी संख्या (लक्ष) *	वर्ष	मेट्रो मार्ग ४	मेट्रो मार्ग-४अ
		२०२१	८.७	१०.०२
		२०३१	१२.१३	१३.४४

* दैनंदिन प्रवासी संख्या आणि प्रतिताशी प्रतिदिशा प्रवासी संख्या ही संपूर्ण मेट्रो मार्गिका वडाळा - घाटकोपर - मुलुंड - ठाणे - कासारवडवली - गायमुख या संपूर्ण प्रकल्पासाठी अंदाजित करण्यात आली आहे.

परिशिष्ट-२

अ) मुंबई मेट्रो मार्ग ४अ कासारवडवली-गायमुख मुंबई मेट्रो मार्ग-४ या मेट्रो प्रकल्पामध्ये मुं.म.प्र.वि. प्राधिकरण आणि शासनाचा आर्थिक सहभाग -

अ.क्र.	आर्थिक सहभागी संस्था	तपशिल (प्रकल्प पूर्णत्वाच्या किंमतीवर)	पूर्णत्वाची किंमत (रु. कोटीत)	
१.	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचा सहभाग	अ) स्थापत्य व आराखड्याच्या कामासाठी लागणारा खर्च ब) बांधकाम कालावधी दरम्यानचे व्याज (IDC) क) एकूण केंद्रीय कराकरीता रु. ९२.८६ कोटी रुपयांचा ५०%	रु. ३९३.६५ कोटी रु. ९ कोटी रु. ४६.४३ कोटी	४४९.०८
२	राज्य शासन सहाय्य: केंद्रीय कराच्या (५०%) आणि राज्य शासनाच्या कराच्या (१००%) तसेच भूसंपादन यावरील खर्चासाठी बिनव्याजी दुय्यम कर्ज रुपाने राज्यशासनाकडून	अ) केंद्रीय कराकरीता रु. ९२.८६ कोटी रुपयांचा ५०% राज्य शासनाचा सहभाग ब) राज्य शासनाचा एकूण कर क) जमिनीची किंमत	रु. ४६.४३ कोटी रु.७६.३४ कोटी रु. ३५ कोटी	१५७.७७
३	प्रणालीची किंमत			
	अ. कर्ज सहाय्य प्रणाली किंमतीच्या ८०%		रु. २७३.७२ कोटी	
	ब. उर्वरित २०% प्राधिकरणामार्फत		रु. ६८.४३ कोटी	३४२.१५
		एकूण प्रकल्प पूर्णत्वाची किंमत		९४९.००

ब) मुंबई मेट्रो मार्ग ४अ कासारवडवली-गायमुख मुंबई मेट्रो मार्ग-४ या मेट्रोमार्गाच्या प्रकल्पामध्ये राज्यशासन व मुं.म.प्र.वि. प्राधिकरण आर्थिक सहभाग -

आर्थिक सहभागाचा सारांश-

अ.क्र.	आर्थिक सहभागी संस्था	रक्कम (रु. कोटीत)
१	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचा सहभाग (१ + ३ब)	५१७.५१
२	राज्य शासनाचा सहभाग (२)	१५७.७७
३	कर्ज सहाय्य (मेट्रो मार्गास -४ च्या कर्ज सहाय्यास समावेश करावे)	२७३.७२
	एकूण	९४९.००